

پژوهش در آموزش

تهیه شده در دفتر توسعه آموزش پزشکی (EDO) دانشکده پیراپزشکی

تابستان ۱۴۰۱

کاربرد پژوهش در آموزش

- ✓ ایجاد تحول در برنامه‌های آموزشی براساس استفاده از نتایج حاصل از تحقیقات و امکانات فناوری نوین
- ✓ هدفمند کردن تحقیقات آموزشی و کمک به تقویت کمی و کیفی پژوهش‌های آموزشی
- ✓ ارتقای دسترسی به منابع مورد نیاز آموزشی
- ✓ بسترسازی جهت تصمیم‌گیری‌های کلان و افزایش کیفیت سطح آموزشی
- ✓ اولویت‌بخشی به تصویب طرح‌های پژوهشی مربوط به مسائل و مشکلات آموزشی
- ✓ هدایت پژوهش‌های دانشجویی در راستای سیاست‌های ارتقای کیفیت آموزش
- ✓ ارائه مشاوره به مجریان طرح‌های پژوهشی در آموزش
- ✓ کمک به بازنگری و بهینه‌سازی برنامه‌های آموزشی مراکز تحت پوشش

مفهوم پژوهش در آموزش

پژوهش در آموزش یکی از مهمترین حوزه‌های تحقیقاتی در دانش نوین بوده که به انجام پژوهش‌های لازم در حوزه آموزش در جهت حل مشکلات و تعیین نیازهای آموزشی در سطوح ملی، منطقه‌ای و دانشگاهی می‌پردازد. در واقع رسالت اصلی این رشته، ارتقای کیفی سطح آموزش بوده که در راستای ارائه ایده‌های نوین جهت برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های آموزشی گام برداشته و در نهایت سعی دارد تا با فراهم نمودن زمینه دستیابی به جدیدترین اطلاعات علمی و بهینه‌سازی نظام اطلاع‌رسانی در زمینه آموزش، فرهنگ پژوهش در آموزش را گسترش داده و اساتید را در زمینه تجزیه و تحلیل مسائل آموزشی نوین یاری دهد.

تاریخچه

شناخت پژوهش در آموزش به عنوان تعلیم یک رشته علمی در ابتدا فعالیت‌های صورت گرفته اوایل قرن ۱۹ میلادی آغاز گردید. در این حوزه اغلب رویکردهای کمی تجربی بوده و این شاخه مهم پژوهشی تنها به عنوان یک متغیر موثر روانشناسی در آموزش شناخته می‌شد. از اوایل قرن پژوهش در آموزش به عنوان یک فعالیت آکادمیک به رسمیت شناخته شد و در دهه‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ در جایگاه یک رشته مستقل در فعالیت‌های پژوهشی معرفی شد.

دانش پژوهی چیست؟

یکی از مفاهیمی که در دو دهه اخیر وارد عرصه‌های دانشگاهی شده است، دانش پژوهی به‌ویژه دانش پژوهی آموزشی است. بی شک اضافه شدن این مفهوم به حیطه پژوهش در آموزش کمک اساسی به ارتقای این رشته خواهد نمود.

تعاریف دانش‌پژوهی:

1. هر نوع فعالیت و نوآوری برجسته علمی در حیطه‌های کشف، آموزش، کاربرد نتایج پژوهش‌های اصیل و یکپارچه‌سازی اطلاعات بدست آمده از اجزای مختلف یک رشته یا رشته‌های مختلف علمی (Boyer)
2. کاربرد دانش و شواهد مربوط به آموزش در فرآیندهای یاددهی-یادگیری، نقد آموزش مبتنی بر شواهد و مداخلات آموزشی هدفمند توسط فرد و مشارکت دادن نتایج و عقاید با سایر افراد (Martin, ...)

حیطه‌های پژوهش در آموزش

- ✓ پژوهش در آموزش تحصیلات کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، PHD و ...
- ✓ پژوهش در تداوم و استمرار آموزش
- ✓ پژوهش در آموزش الکترونیک
- ✓ پژوهش در زمینه نیازهای نوین آموزشی
- ✓ پژوهش در برنامه‌ریزی درسی و آموزشی
- ✓ پژوهش در ارزیابی و ارزشیابی
- ✓ پژوهش پیرامون نقش فناوری اطلاعات در آموزش
- ✓ پژوهش پیرامون برنامه‌های رشد و ارتقای استعدادهای درخشان

پژوهش در آموزش در عصر نوین

در طی دو دهه اخیر مفهوم پژوهش در آموزش و تاثیر آن بر توسعه فعالیت‌های آموزشی نوین بیش از پیش مورد توجه پژوهشگران و اعضای کادر آموزشی در سراسر جهان قرار گرفته است. با گنجاندن این مفهوم در تدوین آیین‌نامه‌ها و اساسنامه‌های ارتقای مدرسين در مراکز علمی – پژوهشی و در نظر گرفتن آن به عنوان یکی از اجزای ضروری جهت پیشرفت و ارتقای آکادمیک، توجه به این مسئله وارد مرحله جدیدی شده است. پیاده‌سازی مطلوب مفاهیم پژوهش در آموزش نیازمند فراهم سازی زمینه‌ها و زیرساخت‌های متعدد در کنار طرح ایده‌های نوآورانه در این زمینه است. بنابراین لازم است با یک برنامه‌ریزی دقیق زمینه‌های لازم جهت پیاده‌سازی صحیح این مفهوم و رفع چالش‌های پیش روی آن فراهم گردد.

تهیه کنندگان:

صدیقه حنایی

نازنین صراف شهری

پارسا فرمهین فراهانی

منابع:

1. Institute of Education Sciences. (2020). Cost analysis: A toolkit (IES 2020-001). U.S. Department of Education. Washington, DC: Institute of Education Sciences.
2. Chow JC, Granger KL, Broda MD, & Peterson N (2020). Predictive role of classroom management in literacy development in preschool children at risk for EBD. *Behavioral Disorders*, 0198742920972322.
3. Almirall, D., DiStefano, C., Chang, Y. C., Shire, S., Kaiser, A., Lu, X., ... & Kasari, C. (2016). Longitudinal effects of adaptive interventions with a speech-generating device in minimally verbal children with ASD. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 45(4), 442–456.